

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ СУДОВОГО ОСКАРЖЕННЯ РІШЕНЬ МИТНИЦІ ПРО КОРИГУВАННЯ МИТНОЇ ВАРТОСТІ ТОВАРІВ

У статті на прикладі судової практики визначено певні проблеми, що виникають при розгляді спорів про повернення платежів, сплачених у зв'язку з виконанням рішень митниці про коригування митної вартості товарів. Встановлено, що при реалізації платником податків наміру оскаржити у судовому порядку законність рішень митниці про коригування митної вартості товарів з одночасним заявленням вимоги про стягнення коштів з Державного бюджету України постає одразу декілька проблемних питань. Враховуючи правові позиції Верховного Суду України, надано відповіді на ці питання.

Ключові слова: вантажна митна декларація, податковий спір, рішення митниці про коригування митної вартості товарів, захист прав та інтересів платників податків, повернення коштів із Державного бюджету України.

I. Вступ

Захист прав та інтересів платників податків – це проблема, до розгляду якої нині все частіше звертаються науковці. Порушення прав платників контролюючими органами сьогодні спостерігається дуже часто, що зумовлено як об'єктивними чинниками, так і суб'єктивними. Сфера оподаткування, незважаючи на перманентне реформування податкової системи, постійні зміни і доповнення до Податкового кодексу України та інших нормативно-правових актів, що регулюють податкові відносини, залишається вкрай конфліктною. Це провокує виникнення податкових спорів, більшість із яких вирішується судами. У той же час очевидно, що у правовій державі, якою є Україна, мають бути створені дієві механізми забезпечення й захисту прав людини та громадянина, серед яких чільне місце повинні займати ті, що спрямовані захищати права та інтереси саме платників податків. Особливого значення ця проблема набуває при вирішенні податкових спорів судами, адже доволі часто певні положення чинного податкового законодавства суди трактують неоднаково.

II. Постановка завдання

Незважаючи на те, що до розгляду питань, пов'язаних як із захистом прав та інтересів платників податків загалом, так і характеристикою та особливостями вирішення податкових спорів у судовому порядку, зверталися такі вчені, як: М. В. Жернаков, С. В. Литвинов, М. П. Кучерявенко, Є. А. Усенко та інші, низка положень потребують більш пильної уваги. Метою статті є на прикладі судової практики визначити певні проблеми, що виникають при розгляді спорів про пове-

нення платежів, сплачених у зв'язку з виконанням рішень митниці про коригування митної вартості товарів.

III. Результати

Тривалий час в Україні існувала судова практика, відповідно до якої платник податків, котрий фактично виконував рішення митниці про коригування митної вартості товару, подаючи до митного оформлення нову вантажну митну декларацію (з показниками митної вартості товару, обчисленими митницею) і сплачуючи платежі за цією декларацією, але вважав, що таке рішення суперечить закону, з метою захисту порушеного права одночасно заявляв до суду вимоги про скасування рішення щодо коригування митної вартості товару, про скасування Картки відмови в прийнятті митної декларації, митному оформленні чи пропуску товарів і транспортних засобів через митний кордон України, про стягнення суми надмірно сплачених коштів (різниця між розміром платежів, відображених у первісно поданій до митного оформлення декларації, та розміром платежів, обчислених з урахуванням позиції митниці). Іншими словами, склалася ситуація, за якої платник податків подавав до митного органу нову вантажну митну декларацію, в якій вказував обчислені митним органом показники митної вартості, і сплачував платежі, наприклад податок на додану вартість, за такою декларацією. Однак платник податків був переконаний, що таке рішення митниці є незаконним, тому він одночасно звертався до суду з таким вимогами: (1) про скасування рішення щодо коригування митної вартості товару, (2) про скасування Картки відмови в прийнятті митної декларації, митному оформленні чи пропуску товарів і транспортних засобів через митний кордон

України, (3) про стягнення суми надмірно сплачених коштів (різниця між розміром платежів, відображених у первісно поданій до митного оформлення декларації, та розміром платежів, обчислених з урахуванням позиції митниці. Показово, що у разі встановлення факту неправомірності рішення митниці про коригування митної вартості товару та факту оплати платником митних платежів за новою вантажною митною декларацією (далі – ВМД), суди, як правило, приймають рішення про задоволення вимог платника податків. Як приклад можна навести постанову Харківського окружного адміністративного суду від 22 липня 2011 р. постанову Дніпропетровського окружного адміністративного суду від 22 грудня 2010 р., ухвалу Вищого адміністративного суду України від 17 вересня 2013 р., постанову Харківського апеляційного адміністративного суду від 12 червня 2013 р. [9].

Підкреслимо, що визначення митної вартості як однієї з умов митного обкладення має важливе значення, оскільки саме в його процесі встановлюється база для обчислення митних платежів: мита, податку на додану вартість, акцизного збору. Практика визначення митної вартості в Україні зумовлює багато дискусій та скарг платників, судових оскаржень, що відбувається на тлі загального зростання обсягів імпорту та погіршення сальдо платіжного балансу [1, с. 71]. У той же час слід зазначити, що при реалізації платником податків наміру оскаржити законність означених вище рішень суб'єкта владних повноважень у судовому порядку з одночасним заявленням вимоги про стягнення коштів з Державного бюджету України (як різниці між розміром податків, обрахованих платником податків самостійно за первісно поданою ВМД, та розміром податків, обчислених з розрахунків митниці) постає одразу декілька проблемних питань. До їх кола можна віднести такі:

1) чи створює факт подання платником податків нової ВМД правові наслідки у вигляді неможливості подальшого судового оскарження самостійно узгоджених показників розміру податків (зборів);

2) яка правова природа коштів, сплачених платником на виконання податкового обов'язку з урахуванням розрахунків митниці про коригування митної вартості товару;

3) який спосіб захисту права та інтересу платника податків може бути застосований у розглядуваній ситуації.

Спробуємо надати відповідь на них.

Так, 17 грудня 2013 р. Верховним Судом України була прийнята постанова у справі за позовом ПП “СПС” до Харківської обласної митниці, Головного управління Державного казначейства України в Харківській об-

ласті про визнання протиправним і скасування рішення, стягнення суми, яка фактично перевела ці питання в площину предмета доказування за адміністративною справою. Це пов'язано із тим, що у ній суд висловив таку правову позицію, згідно з якою “питання контролю правильності обчислення декларантом митної вартості, як і визначення методу її обчислення у встановленому законом порядку в разі виникнення об'єктивного сумніву, відносяться до виключної компетенції митних органів. Тому суди, встановивши протиправність рішень митного органу про визначення митної вартості товару за тим чи іншим методом, не вправі підмінити митний орган, стягуючи з державного бюджету надмірно сплачену з такої вартості суму податку на додану вартість, фактично визначаючи при цьому інший метод обчислення митної вартості” [7].

Подальший розвиток наведена правова позиція отримала у Постанові Верховного Суду України від 15 квітня 2014 року у справі за позовом ПАТ “Північний гірничо-збагачувальний комбінат” до Дніпропетровської митниці Міністерства доходів і зборів України та Головного управління Державного казначейства України в м. Києві про визнання протиправним рішення, скасування картки відмови та стягнення коштів. У ній суд зазначив: “У разі якщо після сплати декларантом податків і зборів (обов'язкових платежів) згідно з митною вартістю товарів, визначеною митним органом, буде прийнято рішення про застосування митної вартості, заявленої декларантом, сума надміру сплачених податків і зборів (обов'язкових платежів) повертається декларанту в порядку, передбаченому Порядком повернення та Порядком взаємодії, на підставі його заяви та у місячний термін з дня прийняття висновку митного органу, що здійснював оформлення митної декларації, про повернення з Державного бюджету України помилково та/або надмірно зарахованих до бюджету митних та інших платежів, контроль за справлянням яких покладається на митні органи. Крім того, у постанові від 7 вересня 2012 р. (справа № 21-242а12) Верховний Суд України висловив таку правову позицію: аналіз ст. 266 Митного кодексу України, а також положень Порядку здійснення контролю за правильністю визначення митної вартості товарів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 9 квітня 2008 р. № 339, та Порядку декларування митної вартості товарів, які переміщуються через митний кордон України, та подання відомостей для її підтвердження, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 20 жовтня 2006 р. № 1766, дає підстави вважати, що митні органи мають

виключну компетенцію в питаннях перевірки, контролю правильності обчислення декларантом та визначення митної вартості. З урахуванням наведеного суд, прийнявши рішення про стягнення надмірно сплачених митних платежів, фактично визначає митну вартість ввезеного товару, чим підміняє митний орган” [5].

Аналіз положень Податкового кодексу України [4] та Митного кодексу України [3] дають всі підстави для висновку, що вантажна митна декларація повністю підпадає під визначення податкової декларації згідно із ст. 46 Податкового кодексу України. Такий висновок ми робимо з огляду на те, що вказаним документом визначається розмір податків (зборів) належних до перерахування до відповідного бюджету. Проте, обставина подання платником податків ВМД з розміром податків (зборів), обчислених на виконання владних приписів рішень митниці про коригування митної вартості товарів та про відмову в митному оформленні товарів (у межах одного і того ж епізоду поставки товару) навряд чи може бути визнана суттєвою перешкодою в оскарженні платником розміру таких податків (зборів), адже в цьому випадку відсутній такий обов'язковий елемент декларування, як добровільність. Таким чином, факт подання платником податків нової ВМД не створює правові наслідки у вигляді неможливості подальшого судового оскарження самостійно узгоджених показників розміру податків (зборів). Іншими словами, подаючи нову ВМД і сплачуючи відповідні податкові платежі на підставі рішення митниці про коригування митної вартості товарів, у платника залишається право на оскарження у судовому порядку такого рішення митниці.

Щодо правової природи коштів, сплачених платником на виконання податкового обов'язку з урахуванням розрахунків митниці про коригування митної вартості товару, на нашу думку, на момент перерахування платником податків коштів за такою ВМД ці кошти не можуть бути визнані ані надміру сплаченим податком, ані помилково сплаченим податком, бо підставою для проведення платежу є виконання податкового обов'язку за податковою декларацією – ВМД.

Навіть припинення юридичної дії рішень митниці про коригування митної вартості товарів та про відмову в митному оформленні товарів (що настає в момент виконання владних приписів рішення суб'єкта владних повноважень, котрий збігається з датою подання платником податків нової ВМД – за однією точкою зору або в момент набрання законної сили рішенням суду, яким скасовані рішення митниці про коригування митної

вартості товарів та про відмову в митному оформленні товарів – за іншою) не зумовлює те, що такі кошти мають бути визнані надмірно сплаченим податком чи помилково сплаченим податком через існування податкової декларації, за якою був здійснений платіж і незмінність показників цієї декларації.

Так, відповідно до п. 14.1.115 ст. 14 Податкового кодексу України, надміру сплачені грошові зобов'язання – суми коштів, які на певну дату зараховані до відповідного бюджету понад нараховані суми грошових зобов'язань, граничний строк сплати яких настав на таку дату [4]. Оскільки сума коштів, про які ми ведемо мову, чітко вказана у ВМД, яку подав платник до контролюючого органу, то вона не може бути визнана такою, що зарахована до відповідного бюджету понад нараховані суми грошових зобов'язань, граничний строк сплати яких настав на таку дату. Лише подання уточнюючої декларації може зумовлювати зміну правової природи таких коштів. У цьому контексті наведемо міркування Є. А. Усенко. Вчена справедливо вказує, що “платник податків не має права оскаржити, зокрема в судовому порядку, самостійно визначене ним у податковій декларації податкове зобов'язання. У разі допущення при цьому помилки захист законного інтересу стосовно виконання податкового обов'язку у межах, встановлених законом, здійснюється в позасудовому порядку шляхом надання уточнюючого розрахунку до податкової декларації або зазначення уточнених показників у складі податкової декларації за будь-який наступний податковий період, протягом якого такі помилки були самостійно виявлені, але з дотриманням строків давності” [10, с. 119].

З цих же мотивів видається спірною і точка зору, згідно з якою в разі скасування судом рішення митниці про коригування митної вартості товарів та про відмову в митному оформленні товарів, різниця в розмірах податків (зборів) первинно задекларованих платником податків і фактично сплачених ним на виконання вимог митниці набуває характеристики не надмірно чи помилково сплаченого податку, а трансформується у безпідставно сплачений податок, що може бути стягнутий судом на користь платника податків одночасно із скасуванням вищезазначених рішень суб'єкта владних повноважень.

У той же час підкреслимо, що наші міркування ні в якому разі не свідчать про те, що платник, який сплатив відповідні суми податкових платежів, не зможе їх повернути. За таких обставин цілком логічно говорити про існування у платника податків порушеного права чи ущемленого інтересу. Останні, на наш погляд, можуть виражатись, приміром,

у прагненні сплачувати податки (збори) у розмірі, що був відображений платником у первісно поданій ВМД, а не у розмірі, обчисленому залежно від рішення митниці про коригування митної вартості товарів. Запропонований нами підхід дасть змогу уникнути домінування публічного інтересу при податково-правовому регулюванні і тим самим забезпечити досягнення балансу публічних і приватних інтересів суб'єктів податкових правовідносин і створити дієвий механізм захисту прав і законних інтересів платників податків.

Позначимо, що положення ст. 264 Митного кодексу України від 11 липня 2002 р. (наразі не є чинним) запроваджували юридичну конструкцію, відповідно до якої скасування судом рішення митниці про коригування митної вартості товарів та про відмову в митному оформленні товарів могло розглядатись як передумова прийняття митницею рішення про застосування митної вартості, заявленої декларантом [2]. При цьому, процедура прийняття митницею рішення про застосування митної вартості, заявленої декларантом, у випадку скасування судом рішення митниці про коригування митної вартості товарів та про відмову в митному оформленні товарів, детально ані нормами Митного кодексу України від 11 липня 2002 р., ані нормами інших підзаконних актів, прийнятих на розвиток положень Митного кодексу України від 11 липня 2002 р., не визначалась. За таких умов, підставою для розгляду митницею питання про застосування митної вартості, заявленої декларантом, могло бути визнано як отримання митницею відповідного судового рішення, що набрало законної сили у спорі про законність рішення митниці про коригування митної вартості товарів та про відмову в митному оформленні товарів, так і отримання митницею письмового звернення платника податків.

Сьогодні положення Митного кодексу України від 13 березня 2012 р. не містять аналогічної юридичної конструкції. За змістом ст. 55, 269 цього кодифікованого акту визнання митницею заявленої декларантом митної вартості пов'язано з двома обставинами: 1) або з настанням події самостійного скасування митницею власного рішення про коригування митної вартості товарів в порядку ч. 9 ст. 55 цього Кодексу, 2) або з настанням події внесення змін до митної декларації в порядку ст. 269 цього Кодексу. При цьому, внесення змін до митної декларації в порядку ст. 269 цього кодексу є однією з підстав для повернення платнику податків надміру сплаченого податку відповідно до ст. 301 Митного кодексу України [3].

Таким чином, не виключено, що зміст приписів ст. 259 та 301 Митного кодексу України від 13.03.2012 р. можна тлумачити як обтяження платника податків додатковим тягарем після набрання законної сили судовим рішенням у спорі про законність рішення митниці про коригування митної вартості товарів та про відмову в митному оформленні товарів отримання рішення суду розпочати процедуру внесення змін до тієї вантажної митної декларації, котра була складена і подана на виконання згаданих рішень митниці, в частині показників розміру податків (зборів), відображених у первісно поданій вантажній митній декларації. Якщо далі йти таким шляхом, то ми маємо констатувати, що лише за наслідками застосування цієї процедури у платника податків може виникнути право на отримання коштів з Державного бюджету України як надмірно чи безпідставно сплаченого податку.

Однак необхідно пам'ятати, що призначенням судового процесу є вирішення спору. За слушною думкою Є. А. Усенко, у випадку, коли фактично спір залишається невирішеним, матеріальні підстави суперечностей не врегульованими, а акцентовано лише на формалізації поведінки – порушенні процедури, цілком реальною є перспектива нового спору, підставою якого залишається невирішена матеріальна суперечність [10, с. 147]. Отже, з метою вирішення спору ми звернутися до аналізу положень податкового законодавства. Так, закріплений законодавцем у положеннях Митного кодексу України від 11 липня 2002 р. та Митного кодексу України від 13 березня 2012 р. обов'язок митниці послідовно встановити неможливість застосування кожного з методів визнання митної вартості товару не виключає можливості одночасного заявлення платником податків у судовому порядку вимог щодо:

- 1) скасування рішення митниці про коригування митної вартості товарів;
- 2) скасування рішення митниці, оформленого карткою відмови в митному оформленні товарів;
- 3) зобов'язання митниці внести зміни до ВМД, поданої на виконання спірного рішення про коригування митної вартості товарів виходячи з митної вартості товару та розміру податків (зборів), відображених в первісно поданій ВМД;
- 4) стягнення з Державного бюджету України надмірно сплачених податків (зборів).

При цьому, об'єктом судового захисту за такими вимогами є як порушене право платника податків (за вимогами про скасування рішень митниці), так і ущемлений інтерес платника податків (за вимогами про внесення змін до ВМД та стягнення коштів).

Викладені вище міркування частково збігаються з розвитком практики Верховного Суду України у справах за вимогами платників податків про стягнення раніше сплачених податків і зборів. Так, у постанові від 25.02.2014 р. по справі за позовом ТОВ "Маркон" Південної митниці Міністерства доходів і зборів України, Головного управління Державної казначейської служби України в Одеській області про визнання протиправними та скасування рішень, стягнення коштів Верховний Суд України зазначив, що "у разі незгоди з рішенням чи дією митних органів щодо визначення, признання, заявлення, з'ясування достовірності, коригування та/чи інших дій щодо митної вартості; митного контролю і митного оформлення, декларант (суб'єкт господарювання, підприємство) може піддати ці дії чи рішення судовому контролю. Якщо суд визнає рішення і дії митних органів із зазначених питань протиправними, зобов'яже вчинити певні дії відповідно до вимог митного законодавства і коли у рішенні суду буде констатована неправильність чи хибність рішень чи дій митних органів, які зумовили (призвели, потягли) помилкову та/або надмірну сплату сум митних платежів, ці платежі повертаються декларанту в порядку і на умовах, встановлених у ст. 301 МК, ст. 43 ПК і ст. 45 БК, з дотриманням процедури, врегульованої Порядком повернення коштів та Порядком взаємодії, на підставі його заяви та у місячний термін з дня прийняття висновку митного органу, що здійснював оформлення митної декларації, про повернення з Державного бюджету України помилково та/або надмірно зарахованих до бюджету митних та інших платежів, контроль за справлянням яких покладається на митні органи. Цей порядок не передбачає повернення помилково та/або надміру сплачених обов'язкових платежів у спосіб судового стягнення безпосередньо (водночас) із здійсненням судового контролю над рішеннями, діями чи бездіяльністю митних органів з питань, пов'язаних з розмитненням і справлянням митних платежів" [8].

Дещо змінена права позиція з цього питання викладена Верховним Судом України в Постанові від 16.09.2015 р. по справі за позовом ТОВ "Аскоп-Україна" до Південної митниці Міністерства доходів і зборів України, Головного управління Державної казначейської служби України в Одеській області про визнання бездіяльності протиправною та стягнення коштів. У ній суд указав, що Митне законодавство передбачає можливість виникнення правової ситуації, пов'язаної з поверненням помилково та/або надмірно сплачених митних платежів. Ці платежі повертаються декларанту в порядку і на умо-

вах, що встановлені у ст. 301 МК, ст. 43 ПК і ст. 45 БК, з дотриманням процедури, врегульованої Порядком повернення, на підставі його заяви та у визначений термін з дня прийняття висновку митного органу, що здійснював оформлення митної декларації, про повернення з Державного бюджету України помилково та/або надмірно зарахованих до бюджету митних та інших платежів, контроль за справлянням яких покладається на митні органи. Визначений вищевказаними нормативними актами порядок повернення помилково та/або надмірно сплачених сум митних платежів застосовують у випадку, коли між сторонами відсутній спір про право на повернення зазначених платежів.

Позитивно, що суд у розглядуваній постанові акцентував на тому, що якщо між сторонами виник спір про правомірність рішень, дій чи бездіяльності суб'єкта владних повноважень щодо повернення митних платежів, позивач має право заявити вимогу про визнання рішень, дій чи бездіяльності суб'єкта владних повноважень протиправними, скасувати такі рішення та змусити його до виконання закону. При цьому повернення помилково та/або надмірно сплачених митних платежів з Державного бюджету України є виключними повноваженнями митних органів та органів державного казначейства, а відтак суд не може підмінити державний орган і вирішувати питання про стягнення таких платежів.

Крім того в постанові зазначено, що рішення суду, у випадку задоволення позову, має бути таким, яке б гарантувало дотримання і захист прав, свобод, інтересів позивача від порушень з боку відповідача, забезпечувало його виконання та унеможливило необхідність наступних звернень до суду. За таких обставин вимога позивача про стягнення надмірно сплачених митних платежів не є правильним способом захисту прав платника митних платежів. Відповідно до п. 43.5 ст. 43 Податкового кодексу України та розділу III Порядку повернення, положення яких перекликаються між собою, контролюючий орган готує висновок про повернення відповідних сум коштів з відповідного бюджету та подає його для виконання відповідному органу, що здійснює казначейське обслуговування бюджетних коштів. Тому у цьому випадку вимога позивача зобов'язати митний орган прийняти висновок про повернення з Державного бюджету України надмірно сплачених митних платежів та подати його для виконання відповідному органу, що здійснює казначейське обслуговування бюджетних коштів, може бути вказівкою на спосіб відновлення порушеного права. Спосіб відновлення поруше-

ного права має бути ефективним та таким, який виключає подальші протиправні рішення, дії чи бездіяльність суб'єкта владних повноважень, а у випадку невиконання, або неналежного виконання рішення не виникала б необхідність повторного звернення до суду, а здійснювалося примусове виконання рішення [6]. Отже, саме таким має бути спосіб захисту прав та інтересів платника податків у розглядуваній ситуації.

IV. Висновки

Як зазначено, наразі існує низка проблем, що виникають при розгляді спорів про повернення платежів, сплачених у зв'язку з виконанням рішень митниці про коригування митної вартості товарів. Зрозуміло, що деякі з них можуть бути вирішені в перебігу розгляду судами податкових спорів. Однак більша їх кількість може бути усунена шляхом внесення відповідних змін і доповнень до Податкового кодексу України і Митного кодексу України. І саме такі кроки стануть реальною запорукою у створенні дієвого механізму забезпечення й захисту прав та інтересів платників податків, досягнення балансу публічних і приватних інтересів у податково-правовому регулюванні.

Список використаної літератури

1. Веденєєв Є. Є. Особливості визначення митної вартості товарів в умовах об'єднання податкової і митної служби / Є. Є. Веденєєв // Наукові праці НДФІ. – 2014. – № 2 (67). – С. 71–79.
2. Митний кодекс України від 11.07.2002 р. // Відом. Верхов. Ради України. – 2002. – № 38–39. – Ст. 288.
3. Митний кодекс України від 13.03.2012 р. // Відом. Верхов. Ради України. – 2012. – № 44–45, 46–47, 48. – Ст. 552.
4. Податковий кодекс України // Відом. Верхов. Ради України. – 2011. – № 13–14, 15–16, 17. – Ст. 112.
5. Постанова Верховного Суду України від 15.04.2014 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://reyestr.court.gov.ua>.
6. Постанова Верховного Суду України від 16 вересня 2015 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://reyestr.court.gov.ua>.
7. Постанова Верховного Суду України від 17.12.2013 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://reyestr.court.gov.ua>.
8. Постанова Верховного Суду України від 25.02.2014 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://reyestr.court.gov.ua>.
9. Постанова Харківського окружного адміністративного суду від 22.07.2011 р.; Постанова Дніпропетровського окружного адміністративного суду від 22.12.2010 р.; Ухвала Вищого адміністративного суду України від 17.09.2013 р.; Постанова Харківського апеляційного адміністративного суду від 12.06.2013 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://reyestr.court.gov.ua>.
10. Усенко Є. А. Правове регулювання процедур вирішення податкових спорів : монографія / Є. А. Усенко. – Харків : Право, 2011. – 184 с.

Стаття надійшла до редакції 30.10.2015.

Слиденко А. В. Актуальные вопросы судебного обжалования решений о корректировке таможенной стоимости товаров

В статье на примере анализа судебной практики обозначены проблемы, возникающие при рассмотрении споров о возврате платежей, уплаченных в связи с исполнением решений таможи о корректировке таможенной стоимости товаров. Установлено, что при реализации налогоплательщиком намерения обжаловать в судебном порядке законность решений таможи о корректировке таможенной стоимости товаров с одновременным заявлением требования о взыскании средств из Государственного бюджета Украины возникает несколько проблемных вопросов. С учетом правовых позиций Верховного Суда Украины даны ответы на эти вопросы.

Ключевые слова: грузовая таможенная декларация, налоговый спор, решение таможи о корректировке таможенной стоимости товаров, защита прав и интересов налогоплательщиков, возврат средств из Государственного бюджета Украины.

Slidenko A. Actual Problems of Appealing Against Decisions of Customs Adjusting Customs Value of Goods

In the article it is stated that violation of the rights of taxpayers by regulatory authorities, due to both objective and subjective factors, has become very common today. This provokes an appearance of tax disputes, most of which is decided by the courts. At the same time it is obvious that in the law-based state, which according to Article 1 of Constitution – the Fundamental Law of Ukraine is our country, should be established mechanisms effective enough to ensure and protect human and civil rights, among them a prominent place should take those designed to protect the rights and interests of taxpayers.

In the article, basing on the examples of judicial practice, certain problems that arise in disputes concerning the return of payments, which are made in connection with execution of decisions of customs adjusting customs value of goods, are identified. For public interest essential point is that when the taxpayer claims for the refund of his money paid by such decision of customs, the relevant amount is to be charged from the State Budget of Ukraine (as the difference between the amount of tax calculated by the taxpayer himself by initially lodged CCD, and the amount of tax calculated on the basis of calculation customs).

It is defined that during implementation by the taxpayer his intention to challenge in the court the legality of decisions of customs adjusting the customs value multiple issues are prone to appear. These issues are the following ones. Firstly, does the fact of lodging the new CCD by the taxpayer create legal consequences which make it impossible any further court review of independently agreed indicators of taxes (fees)? Secondly, what is the legal nature of the funds paid by the taxpayer for execution of his duty that is based on decision of customs adjusting the customs value of goods? Thirdly, what exactly way to protect the rights and interests of taxpayers may be used in the proposed situation? In view of legal position of the Supreme Court of Ukraine, the provisions of the Tax Code of Ukraine and the Customs Code of Ukraine the answers to these questions are provided.

Key words: *cargo customs declaration, tax dispute,; decision of customs adjusting customs value of goods, protection of rights and interests of taxpayers, refund of tax amount from the State Budget of Ukraine.*